

می‌شود و واردات کالاهای غیرنفتی از ایران برای چین نیز روند آهسته‌ای ([%D8%A7%DB%8C%D8%B1%D8%A7%D9%86](#)) کرده است که برای دومین اقتصاد بزرگ جهان میزان قابل تاملی محسوب می‌شود و واردات کالاهای غیرنفتی از ایران برای چین نیز روند آهسته‌ای (<https://www.tehrantimes.com/news/481071/iran->) پیدا کرده است (اگرچه خرید نفت به میزان چشمگیری افزایش یافته که به منزله منبع درآمدی حیاتی [China-annual-trade-rises-7](#)) برای تهران است). تردید پکن در برقراری رابطه تجاری با ایران از عوامل متعددی ناشی می‌شود از جمله تهدید آمریکا به اعمال تحریم فضای یاس‌آور تجاری ایران و تمایل چین به حفظ تعادل با کشورهای حوزه خلیج فارس.

با این حال رئیسی دست خالی پکن را ترک نکرد و تصاویر دولتی از استقبال او در چین شاید جایگاه او در میان هوادارانش در کشور اندکی تقویت کرده باشد و او را به عنوان رهبری معرفی کند که در نهایت می‌تواند استراتژی «نگاه به شرق» (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/irans-new-budget-perpetuates-economic-challenges>) برای جمهوری اسلامی را تحقق بخشد. رئیسی از قرار به این هم امید داشته است که با این سفر خط پایانی بر پنج ماه ناآرامی داخلی بکشد و این حس را چه در داخل کشور و چه در سطح بین‌المللی منتقل کند که همه چیز در کشور عادی است.

به علاوه تهران از اظهارات شی در مورد برنامه هسته‌ای ایران استقبال کرد و به گزارش رسانه‌های دولتی چین شی جین‌پینگ خاطرنشان کرد که «دولتش به مشارکت سازنده در مذاکرات جهانی برای احیای توافق هسته‌ای ادامه خواهد داد و از ایران در حفاظت از حقوق و منافع مشروع خود و تلاش برای حل و فصل زودهنگام و مناسب توافق هسته‌ای حمایت خواهد کرد». این موضع دولت چین نزدیک به موضع تهران است که تأکید دارد احیای توافق برجام ۲۰۱۵ هنوز عملی است و همچنان با دولت‌های غربی در این باره بحث می‌کند. در مقابل دیپلمات‌های آمریکایی و اروپایی ماه‌هاست که صراحتاً اعلام کرده‌اند که با توجه به تحولات متعدد اخیر از جمله مواضع ایران در قبال تحقیقات آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که منجر به شکست مذاکرات هسته‌ای در ماه سپتامبر شد و حمایت نظامی ایران از جنگ روسیه (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/after-ukraine-russias-potential-military-and-nuclear-compensation-iran>) در اوکراین و همچنین سرکوب شدید ناراضیان (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/human-rights-sanctions-iran-need-more-coordination-and-creativity>) از طرف رژیم چین توافقی در حال حاضر مورد بحث نیست.

علاوه بر این در بیانیه مشترک (<https://mfa.gov.ir/portal/newsview/711234>) شی و رئیسی تأکید شده که این دو کشور «قاطعانه در برابر تلاش‌های برخی دولت‌ها برای سیاسی کردن کار آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌ایستند». لحن بیانیه تأییدی است بر استدلال ایران مبنی بر نامناسب بودن تحقیقات آژانس در مورد مواد هسته‌ای اعلام‌نشده از سوی ایران هشدار واضح که تنها چند هفته قبل از تشکیل جلسه شورای حکام آژانس برای بحث درباره برنامه هسته‌ای ایران به طرف مقابل داده شده است. حمایت سیاسی چین همراه با ادامه خرید نفت ایران از سوی این کشور احتمالاً فقط باعث عدم تمایل بیشتر ایران به سازش در زمینه برنامه هسته‌ای خواهد شد.

برای واشنگتن موضع پکن در مورد مسئله هسته‌ای ایران تداوم الگویی نگران‌کننده (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/irans-nuclear-proliferation-strategy-us-policy-options>) است. مقامات غربی مدت‌هاست در مورد شرایطی که تحت آن چین از قدرت نفوذ قابل توجه خود برای سوق دادن ایران به سمت سازش استفاده می‌کند گمانه‌هایی زده‌اند اما بیانیه‌های عمومی منتشرشده این کشور در هفته گذشته نشان می‌دهد که این امر هنوز تحقق نیافته است.

بر این مبنا آمریکا باید تلاش‌های بیشتری برای ایجاد اختلال در صادرات نفت ایران (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/irans-oil-exports-are-vulnerable-sanctions>) به چین به خرج دهد و واشنگتن و شرکای آن همچنین باید از کانال‌های دیپلماتیک استفاده کنند تا به پکن نشان دهند که برنامه هسته‌ای ایران چه خطراتی برای منافع چین در منطقه ایجاد می‌کند.

هنری رم هموند ارشد استیتو واشنگتن است. این هشدار سیاست‌گذاری با حمایت برنامه بنیاد گیلفورد و دایان گلپرز در زمینه رقابت قدرت‌های بزرگ و خاورمیانه منتشر شده است.

BRIEF ANALYSIS

The Netanyahu Government's Approach to Russia and Ukraine

فوریه ۲۰۲۳

◆
Daniel Rakov

(/policy-analysis/netanyahu-governments-approach-russia-and-ukraine)

BRIEF ANALYSIS

To Prevent the PA from Unraveling, Address Internal Reform

فوریه ۲۰۲۳

◆
Ghaith al-Omari

(/policy-analysis/prevent-pa-unraveling-address-internal-reform)

BRIEF ANALYSIS

Yemen Peace Accord Appears Increasingly Possible

فوریه ۲۰۲۳

◆
Simon Henderson

(/policy-analysis/yemen-peace-accord-appears-increasingly-possible)

TOPICS

(/policy-analysis/rqabt-qdrthay-bzrg/) رقابت قدرتهای بزرگ

(/policy-analysis/anrzh-y-w-aqtsad/) انرژی و اقتصاد

(/policy-analysis/mn-ashah/) منع اشاعه

REGIONS & COUNTRIES

(/policy-analysis/ayran/) ایران

